SCR - systemy operacyjne

Sprawozdanie z listy IV

Tworzenie i operacje na procesach

17-11-2020 Paweł Niedziółka

Spis treści

1	Pol	ecenie strace	1
2	Wykorzystanie programu strace do śledzenia wykonywania się programu		5
	2.1	Przeanalizuj wykonanie się programu wyświetlającego napis Hello world na ekranie	5
	2.2	Wykorzystaj program strace do znalezienia wszystkich plików konfiguracyjnych, jakie powłoka próbuje odczytać przy starcie	6
	2.3	Sprawdź czy plik edytowany w programie pico jest stale otwarty	7
	2.4	Odczytaj jakie file deskryptory posiada uruchomiona aplikacja wyświetlająca napis Hello world na ekranie	8
3	Szu	ıkanie błędu w programie przy użyciu strace	9

1. Polecenie strace

Zapoznano się z instrukcją polecenia strace (polecenie truss na Solarisie). I wybrano następujące funkcje programu:

Podłączanie się do istniejącego już procesu
 Polecenie strace można wywołać na dwa sposoby - pierwszy to wywołanie polecenia i programu jednocześnie. Natomiast istnieje możliwość podglądu wywołań poleceń systemowych przez proces który już
istnieje. Wywołuje się go w następujący sposób:

sudo strace -p PID

```
write(2, "\n", 1)

lwp_sigmask(SIC_SETMASK, 0x00000002, 0x0000000) = 0xFFBFFEFF [0x0000FFFF]

ioctl(0, TCSTSW, 0x000E2EDC) = 0

lwp_sigmask(SIC_SETMASK, 0x000000000, 0x00000000) = 0xFFBFFEFF [0x0000FFFF]

sigaction(SIGINT, 0xFBFF028, 0xFFBFF028) = 0

sigaction(SIGINT, 0xFBFF028, 0xFFBFF028) = 0

sigaction(SIGALRM, 0xFBFF028, 0xFFBFF028) = 0

sigaction(SIGALRM, 0xFBFF028, 0xFFBFF028) = 0

sigaction(SIGINT, 0xFBFF028, 0xFFBFF028) = 0

sigaction(SIGINT, 0xFBFF028, 0xFFBFF028) = 0

sigaction(SIGINT, 0xFBFF028, 0xFBFF028) = 0

sigaction(SIGINT, 0xFBFF028, 0xFFBFF028) = 0

sigaction(SIGINT, 0xFBFF028, 0xFFBFF038) = 0

sigaction(SIGINT, 0xFBFF044) = 11909

ioctl(255, TIOCSPGP, 0xFBFF119) = 0

lwp_sigmask(SIG_SETMASK, 0x00000000, 0x00000000) = 0xFFBFFEFF [0x0000FFF]

sigaction(SIGINT, 0xFBFF048, 0xFFBFF108) = 0

lwp_sigmask(SIG_SETMASK, 0x00000000) = 0xFBFFFFFF [0x0000FFF]

sigaction(SIGINT, 0xFBFF048) = 0

Received signal #20, SIGWINCH (caught)

lwp_sigmask(SIG_SETMASK, 0x00000000, 0x00000000) = 0xFFBFFEFF [0x0000FFF]

sigaction(SIGINT, 0xFBFF044) = 0

ioctl(0, TCGETSM, 0xFBBFF044) = 0

ioctl(0, TCGETSM, 0xFBBFF064) = 0

sigaction(SIGITM, 0xFBBFF08, 0xFFBFF08) = 0

xigaction(SIGITM, 0xFBBFF08, 0xFFBFF08) = 0

sigaction(SIGITM, 0xFBBFF08, 0xFBBFF08) = 0

sigaction(SIGITM, 0xFBBFF08, 0xFBBFF08) = 0

sigaction(SIGITM, 0xFBBFF08, 0xFBBFF08) = 0

sigaction
```

Rysunek 1.1: Podłączanie się do procesu

Aby polecenie działało poprawnie należy je wywołać jako superuser. Ta opcja według mnie jest bardzo ważna, ponieważ, gdyby nie ona, to nie moglibyśmy zobaczyć wywołań poleceń systemowych wszystkich procesów (nie mówię tu o tych w bashu, tylko np. działających jako system operacyjny).

Zliczanie czasu wykonania i błędów
 Drugą opcją, która według mnie jest ważna jest polecenie:

strace -c POLECENIE

```
[diablo-bash-3.2$ truss -c echo
syscall
                                   calls errors
                        seconds
_exit
write
                            .000
                            .000
open
close
                            .000
getpid
                            .000
ioctl
                            .000
                            .000
execve
getcontext
                            .000
                                       1
11
2
1
3
setustack
                            .000
mmap
                            .000
munmap
                            .000
getrlimit
                            .000
memcntl
                            .000
sysinfo
                            .000
resolvepath
                            .000
stat64
                            .000
fstat64
                            .000
                                        2
sys totals:
                            .001
                                      36
                            .001
usr time:
elapsed:
                            .020
diablo-bash-3.2$
```

Rysunek 1.2: Wygenerowany raport

Generuje to listę poleceń systemowych, która jest posortowana malejąco pod względem czasu w nich spędzonego. Można też tam zobaczyć błędy i liczbę wystąpień wywołań. Może to być przydatna opcja, kiedy pojawi się problem z wydajnością - wówczas możemy ocenić co zżera tak dużo zasobów.

• Zapisanie logów

Przydatne też może być zapisanie logów na dysku - czasami potrafią byc one bardzo długie i nieczytelne w terminalu, natomiast w pliku bardzo łatwo można szukać potrzebnych informacji:

strace -o PLIK POLECENIE

```
Last login: Tue Nov 17 19:05:31 on ttys001
[pawel@MacBook-Air-Pawe ~ % ssh diablo.ict.pwr.wroc.pl -l pniedzio
[Password:
Last login: Tue Nov 17 19:05:37 2020 from gl131-32.master.pl
                                                             SUNW, Sun-Fire-880
Oracle Corporation
                         SunOS 5.10
                                         Generic Patch
*******************************
                                  DIABLO
                                    Solaris
                               przegladarki www: w3m,lynx,firefox
                          klienty pocztowe: mail,alpine,thunderbird
edytory tekstu: vi,vim,nano,emacs,gedit
programy inzynierskie: scipy
                     narzedzia programistyczne: cc,gcc,git,svn
  narzedzie do tworzenia dokumentow tekstowych: latex
                             pakiety biurowe: soffice
czytniki pdf: evince,acroread,xpdf
programy graficzne: gimp,librecad
              W przypadku problemow prosimy pisac na adres:
                  admin@kcir.pwr.edu.pl
Aktualnosci: http://diablo.kcir.pwr.edu.pl
*****************
diablo-bash-3.2$ truss -o echo.txt echo
diablo-bash-3.2$
```

Rysunek 1.3: Zapisanie logów

Rysunek 1.4: Odczytanie logów

• Wyświetlanie logów polecenia systemowego Według mnie ostatnią najważniejszą opcją jest możliwość wyświetlenia logów dla dowolnego polecenia systemowego, ale za pomocą tego wywołania mozna także sprawdzić kilka poleceń systemowych:

strace -e trace=POLECENIESYS POLECENIE strace -e trace=POLECENIESYS, POLECENIESYS POLECENIE

Próbowałem to wywołanie zrobić za pomocą truss (na diablo), ale niestety nie zadziałało.

```
[diablo-bash-3.2$ truss -e trace=open,close echo
truss: cannot find program: trace=open,close
diablo-bash-3.2$
```

Rysunek 1.5: truss -e (diablo)

Jednak po przełączeniu się na panaminta polecenie wykonało się poprawnie:

Rysunek 1.6: strace -e (panamint)

- 2. Wykorzystanie programu strace do śledzenia wykonywania się programu
- 2.1 Przeanalizuj wykonanie się programu wyświetlającego napis Hello world na ekranie

Rysunek 2.1: Strace programu wypisującego hello word

Jak widać na samym początku program się wykonuje, zmienia się rozmiar segmentu danych i jest sprawdzany dostep do pliku. Następnie otrzymywany jest status pliku i mapowany jest program do pamięci. Procesy się powtarzają, zmienia się stan wątku, a następnie ustawia się ochronę obszaru pamieci. Można też zobaczyć, że program otwiera biblioteki. Napis jest wyświetlany dopiero po wszystkich tych niskopoziomwych komendach.

2.2 Wykorzystaj program strace do znalezienia wszystkich plików konfiguracyjnych, jakie powłoka próbuje odczytać przy starcie

```
🕋 pawel — ssh diablo.ict.pwr.wroc.pl -l pniedzio — 115×40
Last login: Tue Nov 17 20:58:49 from ::1
[pawel@MacBook-Air-Pawe ~ % ssh pniedzio@panamint.ict.pwr.wroc.pl
ssh: connect to host panamint.ict.pwr.wroc.pl port 22: Connection refused
[pawel@MacBook-Air-Pawe ~ % ssh diablo.ict.pwr.wroc.pl -l pniedzio
[Password:
Last login: Tue Nov 17 21:09:32 2020 from gl131-32.master.pl
                      SunOS 5.10
Oracle Corporation
                                     Generic Patch
                                                       SUNW, Sun-Fire-880
DIABLO
                                Solaris
                            przegladarki www: w3m,lynx,firefox
                            klienty pocztowe: mail,alpine,thunderbird
                             edytory tekstu: vi,vim,nano,emacs,gedit
                       programy inzynierskie: scipy
                   narzedzia programistyczne: cc,gcc,git,svn
  narzedzie do tworzenia dokumentow tekstowych: latex
                             pakiety biurowe: soffice
                               czytniki pdf: evince,acroread,xpdf
                          programy graficzne: gimp,librecad
             W przypadku problemow prosimy pisac na adres:
                         admin@kcir.pwr.edu.pl
                 Aktualnosci: http://diablo.kcir.pwr.edu.pl
*********************************
diablo-bash-3.2$ cd 5sem
[diablo-bash-3.2$ ls
2_skrypt5.sh*
              echo.txt
                                            przed.txt
                                                           trussout1.txt
a.out*
              helloword.c
                             program1.c
                                            przed1.txt
[diablo-bash-3.2$ truss -o trussout1.txt bash
[diablobash-4.3$ nano trussout1.txt
[diablobash-4.3$ cat trussout1.txt | grep open | grep config
open("/var/ld/ld.config", O_RDONLY)
diablobash-4.3$
```

Rysunek 2.2: Plik przed1.txt (2)

Aby wykonać ten podpunkt zastosowałem polecenie truss (miałem problemy z zalogowaniem się na panaminta), przekierowałem trussa do pliku trussout1.txt, następnie wyszukałem w pliku linie które zawierały wyraz "open" oraz "config". Tak otrzymałem widoczny na ekranie plik konfiguracyjny.

2.3 Sprawdź czy plik edytowany w programie pico jest stale otwarty

```
[pniedzio@panamint:~/5sem$ strace -o przed1.txt -e trace=open,close pico helloword.c
[pniedzio@panamint:~/5sem$ nano przed1.txt
pniedzio@panamint:~/5sem$
```

Rysunek 2.3: Otworzenie strace i pliku w pico

```
open("/etc/ld.so.cache", O_RDONLY|O_CLOEXEC) = 3
close(3)
open("/lib/x86_64-linux-gnu/libz.so.1", O_RDONLY|O_CLOEXEC) = 3
close(3)
                                          = 0
open("/lib/x86_64-linux-gnu/libncursesw.so.5", O_RDONLY|O_CLOEXEC) = 3
close(3)
open("/lib/x86_64-linux-gnu/libtinfo.so.5", O_RDONLY|O_CLOEXEC) = 3
close(3)
open("/lib/x86_64-linux-gnu/libc.so.6", O_RDONLY|O_CLOEXEC) = 3
close(3)
open("/lib/x86_64-linux-gnu/libdl.so.2", O_RDONLY|O_CLOEXEC) = 3
close(3)
open("/usr/lib/locale/locale-archive", O_RDONLY|O_CLOEXEC) = 3
close(3)
open("/etc/nanorc", O_RDONLY)
                                          = 3
open("/usr/share/nano", O_RDONLY|O_NONBLOCK|O_DIRECTORY|O_CLOEXEC) = 4
open("/usr/lib/x86_64-linux-gnu/gconv/gconv-modules.cache", O_RDONLY) = 5
close(5)
close(4)
                                          = 0
open("/usr/share/nano/nanorc.nanorc", O_RDONLY) = 4
close(4)
open("/usr/share/nano/autoconf.nanorc", O_RDONLY) = 4
close(4)
open("/usr/share/nano/perl.nanorc", O_RDONLY) = 4
close(4)
open("/usr/share/nano/asm.nanorc", O_RDONLY) = 4
close(4)
open("/usr/share/nano/elisp.nanorc", O_RDONLY) = 4
close(4)
open("/usr/share/nano/go.nanorc", O_RDONLY) = 4
close(4)
open("/usr/share/nano/tcl.nanorc", O_RDONLY) = 4
close(4)
open("/usr/share/nano/man.nanorc", O_RDONLY) = 4
close(4)
                                          = 0
open("/usr/share/nano/fortran.nanorc", O_RDONLY) = 4
close(4)
open("/usr/share/nano/c.nanorc", O_RDONLY) = 4
close(4)
open("/usr/share/nano/spec.nanorc", O_RDONLY) = 4
close(4)
open("/usr/share/nano/postgresql.nanorc", O_RDONLY) = 4
close(4)
open("/usr/share/nano/po.nanorc", O_RDONLY) = 4
close(4)
open("/usr/share/nano/xml.nanorc", O_RDONLY) = 4
close(4)
open("/usr/share/nano/lua.nanorc", O_RDONLY) = 4
```

Rysunek 2.4: Plik przed1.txt (1)

```
GNU nano 2.7.4
                                                                                                                                             File: przed1
close(4)
open("/usr/share/nano/html.nanorc", O_RDONLY) = 4
open("/usr/share/nano/gentoo.nanorc", O_RDONLY) = 4
close(4)
close(3)
open("/home/pniedzio/.nanorc", O_RDONLY) = -1 ENOENT (No such file or directory)
open("/home/pniedzio/.nano/search_history", O_RDONLY) = -1 ENOENT (No such file or directory)
open("/lib/terminfo/x/xterm-256color", O_RDONLY) = 3
close(4)
close(3)
open("./.helloword.c.swp", O_WRONLY|O_CREAT|O_EXCL|O_APPEND, 0666) = 3
open("/home/pniedzio/5sem/helloword.c", O_RDONLY) = 3
open("/usr/share/locale/locale.alias", O_RDONLY|O_CLOEXEC) = 4
close(4)
open("/usr/share/locale/en_US/LC_MESSAGES/nano.mo", O_RDONLY) = -1 ENOENT (No such file or directory) open("/usr/share/locale/en/LC_MESSAGES/nano.mo", O_RDONLY) = -1 ENOENT (No such file or directory)
                                                           = -1 EBADF (Bad file descriptor)
open("/home/pniedzio/5sem/helloword.c", O_WRONLY|O_CREAT|O_APPEND, 0666)
close(3)
close(3)
                                                           = -1 EBADF (Bad file descriptor)
 +++ exited with 0 +++
```

Rysunek 2.5: Plik przed1.txt (2)

Jak widać każde otwarcie pliku kończy się jego zamknięciem close. Plik jest otwarty tylko wtedy wykonywane są w nim kluczowe operacje. Jeżeli dochodzi do edycji i zapisu pliku to następuje otwarcie pliku i zapis - plik nie jest stale otwarty.

2.4 Odczytaj jakie file deskryptory posiada uruchomiona aplikacja wyświetlająca napis Hello world na ekranie

brak —

3. Szukanie błędu w programie przy użyciu strace

Wykorzystaj program strace do znalezienia błędu w programie program.c. Jaki sygnał zabił program? Jak można wykorzystać strace do pomiaru czasu wykonania poszczególnych elementów programu?

Rysunek 3.1: Sygnał

Program zabił sygnał Segmentation Fault - błąd ochrony pamięci - musi być to złe alokowanie pamięci i złe wykorzystanie wskaźnika.